

2. наставна целина (I и/или II разред ОШ): Имена су више од слова!

А. План часова

	Кључна питања/Теме лекције	Кључни задаци	Наставни материјали
1. час	Сва наша имена!	Деца сазнају нешто више о именима друге деце	Листови папира А4.
2. час	Како сам добио име!	Разред размишља о разлозима за давање имена деци.	Листићи са кључним реченицама; комплет наставних листова.
3. и 4. час	Сва деца имају причу да испричају!	Ученици дају једни другима информације о својим животима. Цртају себе у природној величини.	Информације о породицама деце (домаћи задатак); један велики лист папира за свако дете; маркери и бојице

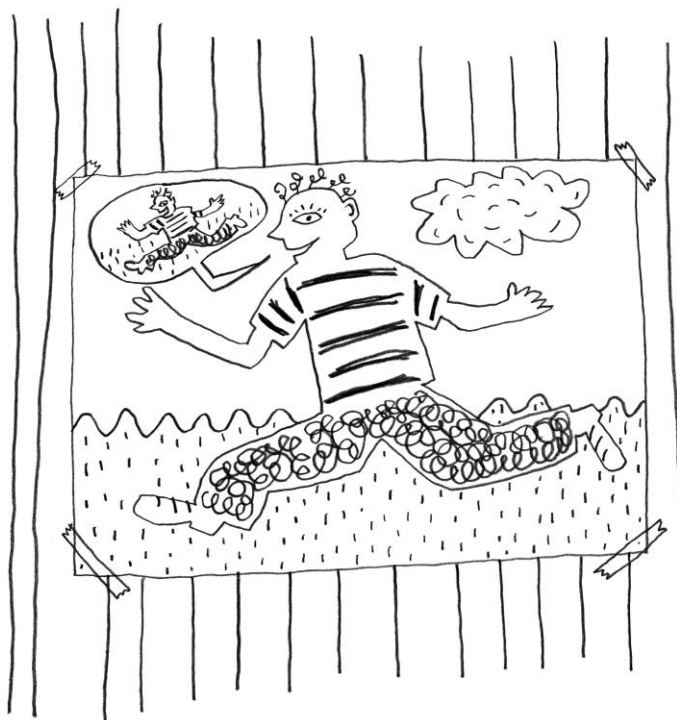
Б. Васпитно-образовни циљеви

Члан 7 Конвенције о дечијим правима штити дечије право да има име. Њено име, његово име. Презиме означава припадност детета најужој групи која га окружује - породици. Комбинација ово двоје, а пре свега име чини дете индивидуом, јединственим бићем на овом свету.

Деца треба да се поносе својим именом, и треба да знају шта њихово име значи, шта се од њих очекује и зашто су њихови родитељи одабрали то име за њих.

Наставник мора да буде пажљив приликом обраде ове теме. Из разних разлога, можда су у разреду деца која не живе са својим биолошким родитељима или који су изгубили своја имена када су била присиљена на пресељење или изгнанство. Наставник мора показати емпатију и увиђавност приликом обраћања таквој деци.

У овом низу часова, деца посматрају себе заједно са својим друговима из разреда. Стога, ова наставна јединица надовезује се на претходну, али може да буде и целина за себе.

В. Кључна питања за размишљање на часовима дечијих права		
О (уознавање)	Кроз (искуство)	За (примена)
<i>Наставник</i>		
Колико деца тренутно знају о дечијим правима?	На који се начин начела дечијих права схватају у разреду и школској заједници?	Учити како предузимати акције изван школе: шта су ученици научили за свој будући живот?
Чланови 7, 8, 12, 13. (Види Конвенцију о дечијим правима у додатку)	Школа је део нашег живота; разред је по себи микро-заједница. Деца постају свесна свог идентитета сазнајући имена остале деце и тако што им се остали у разреду обраћају по имену. Права наведена на левој страни се остварују у разреду кроз ову наставну јединицу.	Деца учествују у доношењу одлуке о томе где ће се окачити њихов постер. Можда ће бити потребно обезбедити простор, тако да о томе треба поразговарати са осталим наставницима, сарадницима или директором.
<i>Ученици</i>		
Шта смо научили о дечијим правима?	Како смо искусили дечија права у разреду?	Коју врсту акције сам ја у стању да предуздем?
Ми имамо посебна права као дете да: Имамо име које нам нико не може одузети (Члан 7). Као дете, ја већ имам своју животну причу, живот који је другачији од оног који су остала деца искусила. То ће увек бити део мене (Члан 8). Ја могу имати властито мишљење и могу да кажем шта мислим, а и сва остала деца могу то исто учинити. (Чланови 12, 13).	Видео сам да су ме сва друга деца и наставник приметили. Сви су ме слушали, и сада свако зна моје име. По свом имену ја сам неко посебан, неко ко је другачији од свих осталих. Знам имена остале деце у разреду. Знам нешто о њиховом животу.	Кад год упознам некога на игралишту или негде другде, упитаћу га за његово име и рећи му своје име.

Г. Ток часова

1. час: Сва наша имена!

Наставник седа у круг са својим ученицима. Деца седе на својим столицама. Деца држе папериће на којима се налазе њихова имена исписана великим и читљивим словима. Наставник такође има паперић са својим именом и презименом. Свако у кругу изговара своје име. Сада ученици треба да запамте имена остале деце. То се може постићи кроз разноврсне игре:

- Деца дају своја имена деци која им седе са леве и десне стране, „Моје име је..... са моје

леве стране седи а са моје десне стране седи.....“

- Идентификујте неке заједничке особине својих ученика, на пример боју њихових фармерки или сукњи, иницијале, наочаре, боју косе, итд., и поставите загонетку: "....., ..., и ... сви имају нешто заједничко. Ко ми може рећи ко је то?" Поновите ово неколико пута.
- Покупите све картице с именима. Свако дете извлачи једну без читања имена. Сви показују своје картице. Ко може да среди ову збрку, односно да сваком детету припише тачно име. Поновити неколико пута.

Варијација: Прикупити све картице. Свако дете једну карту ставља у ред(ослед)а да не чита притом име наглас. Затим ређају све картице. Ко у овом низању може да направи реда и стави право име на право место?

- Улазак у аутобус: насумце, дете почиње са следећом тврдњом: "Ја сам Ана, и ја улазим у аутобус." Дете поред ње наставља: "Ја сам Сандра, и ја улазим у аутобус са Аном." Дете које седи поред Сандре наставља на исти начин, укључујући сву претходну децу: "Ја сам Тома, и ја исто улазим у аутобусу заједно с Аном и Сандром." Држите се редоследа којим деца седе у кругу, јер то ће им олакшати да се сете имена. Наставите тако све док сва деца не уђу у аутобус. Водите рачуна да се не посрами дете које је заборавило име; нека деца помажу једни другима.

Наставник завршава час инструираним дијалогом. Следећа питања служе као подстицај за ученике:

- Да ли ми се свиђа моје име, ако да, зашто?
- Понекад се имена сведу на надимке или се измене. Да ли ти се допада или не моје ново име и зашто?
- Надимци у нашој породици или межу познаницима; шта значе и откуда потичу?
- Замислите: Како би школа изгледала кад би сви имали исто име или кад не би уопште имали име?

Ако преостане времена:

- Прорадити, редом, исказ "Ја се зovem..." на другом језику (који се учи у дотичном одељењу); евентуално са проширењем: "А како се ти зовеш?"
- Направити посебне, лепо украшене личне картице са именима.

2. час: Како сам добио своје име!

Наставник је припремио листиће на којима су написане следеће реченице: (наравно, свака варијација је могућа - измена, изостављање, додавање нових изјава и слично):

Важно је имати име.

Име - то сам ја.

По имену распознајемо сами себе и једни друге.

Наше име говори нешто о нама. (Обично указује на претке, или на крај из којег су они дошли).

Имајући име и презиме, дете постаје држављанин.

Одабирајући неко име, родитељи често исказују одређене жеље, надања и осећања.

Наставник прочита разреду реченицу која је написана на папирићу, и пита децу да је протумаче и продискутују у разреду. Ову вежбу поделити у 2-3 дела, односно спровести у 2-3 пута.

Затим се деци поделе наставни листићи које треба да попуне за домаћи задатак (види ниже дате наставне материјале).

Наставник пролази кроз питања са разредом како би проверио да ли сва деца разумеју питања.

- Када сам рођен?
- У колико сати?
- Који је био дан у недељи?
- Где сам рођен?
- Ко је био присутан кад сам рођен?
- Колико сам био велик и тежак?
- Зашто сам добио баш то име?
- Шта моје име значи?
- Одакле потиче моје име? Како оно гласи у другим језицима?

3. и 4. час: Сва деца имају причу да испричају!

Деца седе у кругу са урађеним домаћим задатком, тј. испуњеним наставним листом, и причају једни другима о ономе о чему су разговарали с родитељима. Наставник их подстиче да нека питања размотре подробније.

На пример, наставник припреми на табли или графоскопу листу која приказује у које су се доба дана или у којем дану у седмици деца у разреду родила. Можда ће се појавити занимљива шема. (На интернету је доступан тзв. "вечити календар" за одређивање дана у седмици по датумима и годинама.)

Наравно, било би јако занимљиво ако нека деца могу да одговоре на последње питање, то јест, да кажу разлоге својих родитеља што су им дали одређена имена. За објашњење значења хришћанских имена наставник може дати лексикон имена или на интернету наћи значење; интернет помаже и код нехришћанских имена.

Сада деца добијају задатак да самостално направе плакат о себи те да на њега напишу све информације о себи. У зависности од вештине писања, наставник може да помогне некој деци у разреду.

Алтернатива: деца би требало себе да нацртају у природној величини. То се може учинити на следећи начин: Дете легне на лист папира прострт на поду, одабере позу, на пример у трку или стојећи положај с раширеним рукама. Друго дете исцрта око њега линијску контуру, фигура се исече и обоји воденим бојицама.

Деца на четвртом часу завршавају ове плакате, нпр. додају "облаке" са исказима: "Ја се зovem... и/или се на контуру причврсти лист са важним подацима о дотичном детету".

На крају, разговарају о томе како ће изложити плакате у школској згради или учионици. Наставник им помаже у доношењу одлуке.

Наставни материјали: радни лист за ученике

Моје име има своју историју – Шта ћу пробати да откријем

Када сам се родио?
У колико сати?
Који је био дан у недељи?
Какво је било време?
Где сам се родио?
Ко је био присутан кад сам се родио?
Колико сам био велик и тежак?
Зашто ми је дато баш ово име?
Шта значи моје име?
Одакле потиче моје име; како оно гласи у другим језицима?